El doctor Proctor
I la fi del món. O no

Aquesta traducció ha estat publicada amb el suport
econòmic de NORLA
www.norla.no

Primera edició: maig del 2014
Títol original noruec: *Doktor Proktor og verdens undergang. Kanskje.*

Maquetació: Adriana M. Vila-Abadal
Edició: David Sánchez Vaqué
Coordinació editorial: Anna Pérez i Mir
Direcció editorial: Iolanda Batallé Prats

© 2010 Jo Nesbø
© 2010 Per Dybvig, per les il·lustracions
© 2014 Meritxell Salvany, per la traducció
© 2014 La Galera SAU, per l'edició en llengua catalana
Publicat amb l'acord de Salomonsson Agency.

La Galera SAU Editorial
Josep Pla 95. 08019 Barcelona
www.lagaleraeditorial.com
lagalera@lagaleraeditorial.com

Imprès a Liberdúplex
Ctra. BV2249, km 7,4
Pol. Ind. Torrentfondo
08791 Sant Llorenç d'Hortons

Dipòsit legal: B-8824-2014
Imprès a la UE
ISBN: 978-84-246-5166-4

Qualsevol mena de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra resta rigorosament prohibida i estarà sotmesa a les sancions establertes per la llei. L'editor faculta el CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) perquè autoritzi la fotocòpia o l'escaneig d'algun fragment a les persones que hi estiguin interessades.

JO NESBØ

El doctor Proctor i la fi del món. O no

Traducció del noruec de Meritxell Salvany

Il·lustracions de Per Dybvig

laGalera

CAPÍTOL I

LA GERRA MUNDIAL I EL SINGLOT

A Oslo era de nit i nevava. Uns flocs de neu grossos i aparentment innocents anaven cobrint les teulades, els carrers i els parcs de la ciutat. Segurament, un home del temps et diria que els flocs de neu no són res més que pluja gelada que cau dels núvols. Però ningú no sap del cert d'on vénen els flocs de neu. Aquella nit, per exemple, haurien pogut caure de la lluna, una lluna que de tant en tant treia el cap entre els núvols i il·luminava la ciutat adormida amb una llum màgica. Els cristallets de neu que s'anaven amuntegant a l'asfalt de davant de l'Ajuntament es fonien de seguida, transformant-se en aigua que s'escolava pel forat de claveguera més pròxim. Un cop sota terra, l'aigua de neu baixava per un tub que anava a parar al clavegueram que recorria les tripes d'Oslo.

Tampoc ningú no sap del cert què hi ha, allà baix, però si haguessis estat tan burro i alhora tan valent com per baixar-hi aquella nit de desembre i t'hi haguessis quedat, ben quiet, aguantant la respiració, hauries sentit uns quants sorolls estranys, com ara el gloc-gloc de l'aigua passant pels tubs, un brogit de rates corrent amunt i avall, i una granota raucant. I amb una bona dosi de mala sort, també

hauries sentit el cruixit que fan dues mandíbules immenses quan s'obren al voltant d'una gola de la mida d'un flotador, el degoteig de saliva d'anaconda regalimant i el cruixit eixordador de la boca gegant tornant-se a tancar. I, després d'això, et garanteixo que ja mai més no hauries tornat a sentir res de res. Però com que de mala sort tu no n'acostumes a tenir, segur que aquella nit hauries sentit altres sorolls sorprenents, com ara el «clac» que fa una planxa de gofres quan es tanca, el petarrelleig de la mantega calenta, el «clac» de la mateixa planxa obrint-se i, després, una fressa de dents mastegant.

Però unes hores més tard ja no nevava i ja ningú no mastegava gofres, i la gent d'Oslo havia començat a llevar-se i a fer via cap a la feina i l'escola enmig de la foscor i la neu desfeta. I just quan la senyora Strobe començava a parlar als seus alumnes sobre la Segona Guerra Mundial, un sol pàl·lid d'hivern que, com sempre, s'havia adormit, començava a treure el nas pel turó.

La Lise estava asseguda darrere el pupitre mirant-se la pissarra. La senyora Strobe hi acabava d'escriure «Gerra Mundial» en comptes de «Guerra Mundial» i allò l'havia neguitejat, perquè la Lise no suportava les faltes. De fet, estava tan neguitosa que amb prou feines

es podia concentrar en les explicacions de la senyora Strobe sobre com els alemanys havien envaït Noruega el 1940 i com uns quants herois havien aconseguit posar-los a ratlla i guanyar la guerra. Després van poder cantar tots una cançó que es va fer molt popular i que diu: «La victòria és nostra! Hem guanyat!»

—I què feien, els altres, mentrestant?

—Quan un vol preguntar alguna cosa ha d'aixecar la mà, Bolet! —li va dir la senyora Strobe, molt seriosa.

—Sí, suposo que sí —va dir de seguida ell—. Però jo trobo que això d'aixecar la mà no millora gens les respostes, i per això faig servir aquest altre mètode, senyora Strobe: agafo la paraula i...

Aleshores en Bolet, aquell nen esquifit, pèl-roig i amb la cara plena de pigues, va alçar una maneta esquifida i la va començar a bellugar en l'aire, com si agafés pomes invisibles.

—Ho veu, senyora Strobe? Agafo les paraules, els hi poso un parell d'ales i les faig volar cap a vostè com...

La senyora Strobe va abaixar el cap i es va mirar en Bolet amb aquells ulls sortints que tenia, i les ulleres li i van baixar uns centímetres pel nas llarguíssim. La Lise es va adonar que havia alçat la mà per donar un dels seus famosos cops damunt de la taula i es va espantar una mica, perquè el soroll que feia la carn del palmell de la senyora Strobe contra la taula feia venir esgarrifances. Algú li havia dit que amb aquells cops havia fet plorar més d'un adult i més de dos, i que algunes mares cridaven terroritzades les seves mares perquè les vinguessin a buscar. És clar que tot allò li havia dit en Bolet, i quan en Bolet deia alguna cosa, mai no podies estar cent per cent segur que fos cent per cent veritat.

—Va, digui! Què feien, els altres, eh? —va insistir en Bolet—. Contesti, sisplau, estimada mestra, que així beurem de les fonts de la seva saviesa, l'única cosa en vostè que supera la seva bellesa!

La senyora Strobe va abaixar la mà i va deixar anar un sospir. I a

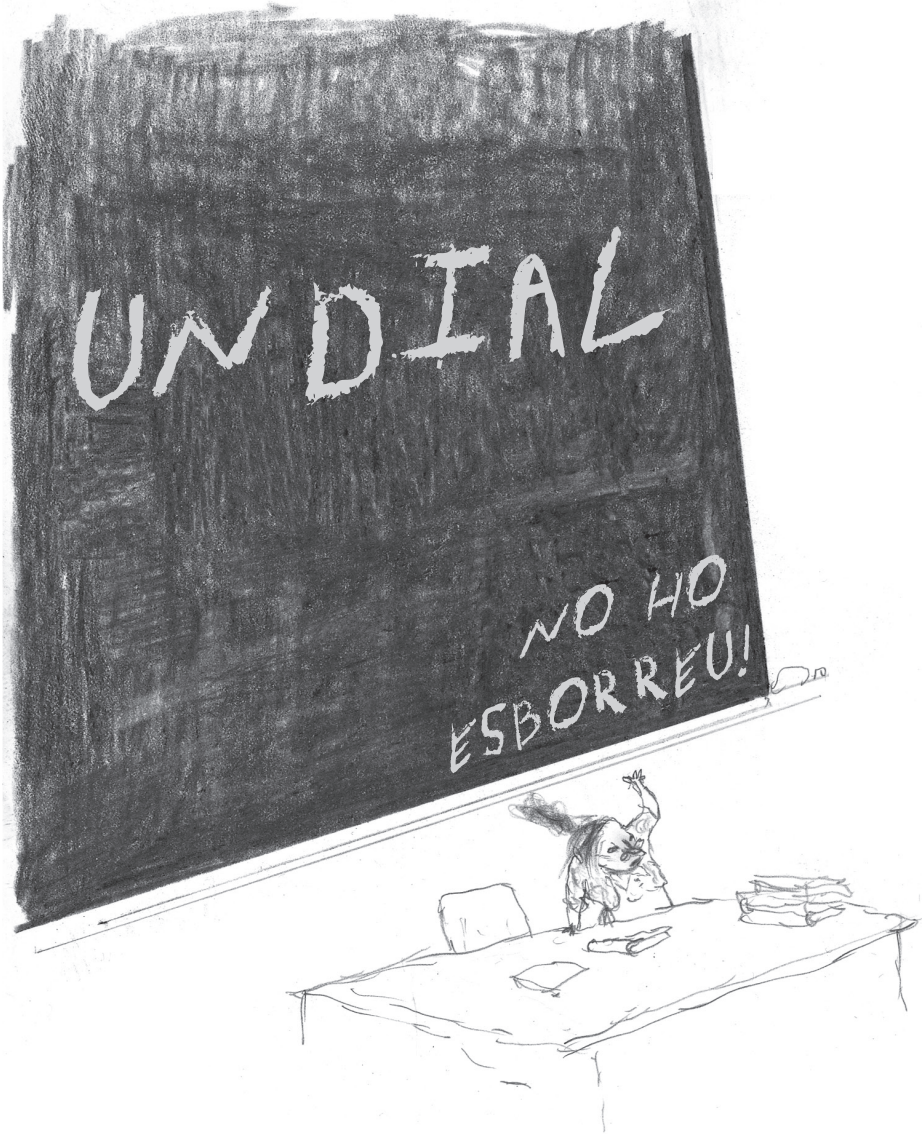

la Lise fins i tot li va semblar que un somriure molt i molt petit se li gronxava a les comissures dels llavis il·luminant aquella cara tan seriota, i això que la senyora Strobe no era ni de bon tros de les que somriuen i s'alegren i tota la pesca.

—Els altres... —va dir la senyora Strobe, una mica titubant—. Els altres els... els animaven.

—Com diu?

—Dic que els altres els animaven. Els que no van anar al front animaven els herois. I també animaven el rei, que havia fugit a Londres.

—Així doncs, no feien res—va dir aleshores en Bolet.

—No és tan senzill, saps? No tothom té fusta d'heroi, Bolet.

—Ah, no? I per què no?

—Per què no què?

—Doncs això. Que per què no tothom té fusta d'heroi —va fer en Bolet. Feia anar el cap amb tanta energia i era tan i tan baixet que el serrell vermell li va anar a parar damunt del pupitre.

A la classe es va fer un silenci rotund, i aleshores la Lise va reparar en els crits i els cops de singlot que s'alçaven de la classe del costat. Sabia que el que singlotava d'aquella manera era en Gregori Desori, el nou professor de plàstica; a la mínima que s'estressava li venia singlot i per això tothom li deia senyor Singlot.

—Truls! —van sentir que deia en Desori, cridant com un desesperat—. Hip. Trym! Hip.

La Lise va sentir el riure maliciós d'en Truls, i el d'en Trym, que era igual que el del seu germà bessó, i corredisses, i una porta que s'obria.

—Com us deia, no tothom té fusta d'heroi —va continuar la senyora Strobe—. La majoria de la gent vol viure tranquil·la i anar fent, sense ficar-se en embolics.

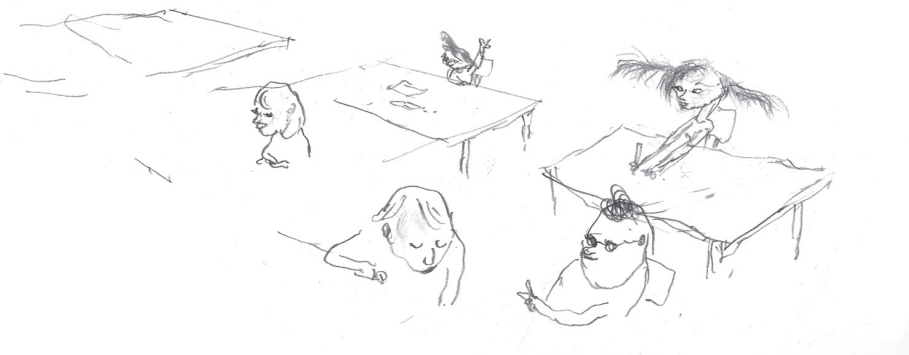

Però ara gairebé tots els nens i nenes de la classe miraven per la finestra i no se l'escoltaven. I és que a fora hi havia en Truls i en Trym Thrane corrent com bojos pel pati cobert de neu. No era una escena gaire elegant, perquè tots dos estaven molt grassos i, quan corrien, els camals dels pantalons amb prou feines se'ls separaven. És clar que l'homenet que els perseguia no feia una fila gaire més elegant; amb aquells bots estranyíssims que feia i els turmells cap endins, el senyor Singlot semblava un ant marejat i pocatraça amb sabatilles fent el que bonament podia sota el sol del matí. En realitat, però, tot era culpa d'aquella cadira de despatx amb rodes on seia i, pel que semblava, no només hi seia, sinó que els pantalons se l'hi havien ben enganxat. La senyora Strobe, que s'havia acostat a la finestra a veure què passava, va deixar anar un altre sospir.

—Creu-me, Bolet. El món és ple de gent extraordinàriament normal i corrent sense ni una engruna d'heroisme —va dir.

—Però com és que no s'aixeca de la cadira? —va preguntar en Bolet en veu baixa.

—Sembla com si li haguessin cosit els pantalons al seient —va dir la Lise, fent un badall—. Ui! I se'n va de dret cap al gel!

A en Gregori Desori, àlies senyor Singlot, les sabatilles li van començar a girar als peus de manera descontrolada, i després va caure de cul. Bé, de cul, no, perquè el cul el tenia enganxat a la cadira, i la cadira tenia rodes, i les rodes estaven molt ben engreixades, i el pati de l'escola feia un pendent que anava avall, avall, avall, fins al rierol. El senyor Singlot, doncs, es va trobar a bord d'una cadira que anava pendent avall cada cop més de pressa.

—Mare meva! —va exclamar la senyora Strobe, en veure que el seu col·lega se n'anava de dret i a tota velocitat a la fi del món, o, si més no, a la fi del pati de l'escola.

Durant uns segons, tots els que eren allà van contenir la respiració; l'únic que se sentia era el retruny de les rodes de la cadira contra

el gel, el frec de les soles relliscoses de les sabatilles amb què el senyor Singlot feia l'impossible per frenar, i un reguitzell frenètic de cops de singlot. Allò va durar fins que cadira i mestre de plàstica van anar a topar contra una muntanyeta de neu que hi havia al fons del pati, i va ser com si la muntanyeta explotés, omplint l'aire d'un tel de neu en pols i engolint en Desori, la cadira i tota la pesca.

—Home a l'aigua! —va cridar en Bolet. Després es va aixecar i va anar saltant de pupitre en pupitre fins a la porta de classe. Els altres, inclosa la senyora Strobe, el van seguir. L'única que no va sortir va ser la Lise, que se'n va anar cap a la pissarra, va agafar un guix i va escriure una u entre la g i la e de «GERRA». Després va sortir de l'aula i es va afanyar a atrapar els altres.

Al fons del pati, la senyora Strobe i un altre mestre feien mans i mànigues per treure en Desori de la muntanyeta de neu. El pobre seguia enganxat al coi de cadira.

—Com es troba, Gregori? —li va preguntar la senyora Strobe, quan se'n van haver sortit.

En Desori es va contestar aquella pregunta amb un cop de singlot. Després va afegir:

—Em sembla que m'he quedat cec!

—No, home, no! —li va dir la senyora Strobe, entaforant-li un dit darrere el vidre de les ulleres per treure-li la neu que se li havia atapeït entre la muntura i les parpelles—. Au. Ja està...

En Desori va pestanyejar, una mica atabalat; després va veure la seva col·lega i es va posar vermell com un tomàquet.

—Ai, hola! No sap com m'alegro de veure-la, Rosemari! Hip! —li va dir.

—Mare meva! Quin enrenou, tu! —va dir la Lise a en Bolet, que anava empolvorat de neu perquè havia sortit disparat darrere d'en Desori i havia estat el primer a arribar. Però en Bolet no treia els ulls del rierol i no va reaccionar al comentari de la Lise.

—Ei! Que passa alguna cosa, Bolet? —li va preguntar ella.

—Quan he arribat corrent darrere en Desori he vist alguna cosa. Després ell ha topat amb la muntanyeta i la neu s'ha escampat i ho ha tapat.

—Ah, sí? I què era?

—No ho sé, la veritat. Quan la neu s'ha començat a dissipar m'he adonat que, fos el que fos, ja no hi era.

—Ai, Bolet! —li va dir la Lise—. Em sembla que hauríem de fer alguna cosa amb aquesta imaginació desbordant que tens. Potser hauríem de demanar al doctor Proctor que inventi un inhibidor de la imaginació o alguna cosa per l'estil.

En Bolet es va enretirar la neu de les parpelles a cop de pestanya i la va agafar de la mà.

—Au. Anem.

—Però on vols anar, ara?

—Tu vine —va insistir ell, apujant-se la cremallera de l'anorac.

—Però si la classe encara no s'ha acabat!

Però ell no li va fer ni cas, i al cap d'un moment ja lliscava a poc a poc de bocaterrosa pel pendent cap al rierol glaçat.

—No hi podem anar, al rierol! Està prohibit! —va dir la Lise, seguint-lo a empentes i rodolons.

De sobte, en Bolet es va aixecar de terra i va assenyalar cap a la neu amb l'índex.

—Què és això? —li va preguntar la Lise.

—Petjades —va dir en Bolet, amb aire triomfal.

La Lise s'hi va acostar i es va mirar amb atenció el que sens dubte eren una sèrie de petjades bastant profundes. El rastre anava fins al rierol i un cop allà, continuava per damunt de la fina capa de neu que cobria l'aigua glaçada.

—Es veu que algú o alguna bestiola s'ha estat passejant pel rierol, doncs —va dir la Lise—. I què?

—I què? —va dir en Bolet—. Fixa-t'hi bé. No són les típiques petjades d'animal.

La Lise va rumiar un moment i va recordar les diferents petjades d'animal que havien estudiat a classe de medi: peülles, urpes, potetes de gallina... i va arribar a la conclusió que aquelles petjades eren ben diferents i va assentir amb el cap.

—Tampoc no són les típiques petjades de sabata o de bota —va dir després en Bolet—. No ho sé... Ho trobo estrany.

En Bolet va seguir les petjades i es va posar a caminar pel rierol.

—Però què fas? I si el gel es trenca i...?

Però en Bolet va seguir avançant, com si sentís ploure. Quan va ser a l'altre costat del rierol, es va girar i es va mirar la Lise.

—Que no véns?

—Que el gel hagi aguantat el teu pes no vol dir que aguanti el meu —li va dir la Lise, fluixet; li feia por que la senyora Strobe els enxampés campant per fora.

—Però què t'empatolles?

La Lise va assenyalar el gel amb el dit.

—Òndia, Lise! De tant en tant hauries de fer servir aquest cervell de pèsol que tens! —va fer en Bolet—. Ja les has vist bé, aquestes petjades? Sigui el que sigui que s'ha estat passejant per aquí, t'asseguro que pesa molt més que tu i jo junts!

La Lise no suportava que en Bolet li passés la mà per la cara i va començar a avançar, mentre pensava en el seu pare, el comandant, en la seva mare i en la cara que farien tots dos si aquell vespre arribava a casa amb una noteta de la senyora Strobe. Aquella era l'última cosa que la Lise volia que passés. Tot i així, va començar a caminar pel gel, perquè quan una tenia la mala sort de ser la millor amiga d'un pesat com en Bolet, les coses no sempre anaven exactament com una volia que anessin.

Les petjades dibuixaven un gran cercle al bosc dels Avellaners —que, en realitat, era més aviat un grupet d'arbustos molt bonics. Després travessaven el pont dels Avellaners, donaven la volta, se'n tornaven cap a l'escola i s'enfilaven per les escales que duien al gimnàs. Un cop allà, en Bolet i la Lise van obrir la porta i van entrar.

—Fixa't! —va dir en Bolet, assenyalant a terra. A mesura que avançaven pel passadís, les petjades de neu mig fosa i aigua s'anaven fent cada cop menys visibles. Als vestidors es veien encara menys i, un cop al gimnàs, gairebé ja havien desaparegut.

—Se li han eixugat els peus, les potes o el que sigui —va dir en Bolet, ensumant l'aire.

—Ui! —va fer la Lise, mirant-se l'estendard de la banda de l'escola. Era blau i duia unes lletres brodades de color groc que deien

«BANDA DE L'ESOLA DØLGEN». Tant ella com en Bolet tocaven a la banda; sempre assajaven al gimnàs i per això l'estendard era allà, recolzat a la paret, darrere els marfegons i el vell cavall de salts.

Tot d'una va veure que en Bolet marxava i se'n va anar corrents darrere d'ell. La Lise era una nena assenyada i valenta, i, naturalment, no creia ni en monstres ni en fantasmes. «I qui s'ho creu, tot això, amb deu anys?», pensava de vegades la Lise. Però el cas és que no li venia gens de gust quedar-se sola en aquell gimnàs perquè tot d'una havia tingut una sensació estranya, com si estigués somiant i alguna cosa li hagués fet posar els pèls de punta.

Al pati, el director de l'escola era davant de la muntanyeta de neu preguntant en veu alta si algú sabia qui havia estat el graciós que havia cosit els pantalons del mestre de plàstica a la cadira. Des de dalt de tot de l'escala, en Bolet i la Lise van veure que la majoria de nens feien cara d'espantats; primer, es miraven el director, i, després, en Truls i en Trym. Els bessons eren allà palplantats amb els braços plegats davant del pit, l'un al costat de l'altre, llançant mirades d'advertència als altres nens.

—Ningú mai no s'atreveix a xerrar als mestres el que fan en Truls i en Trym —va dir la Lise.

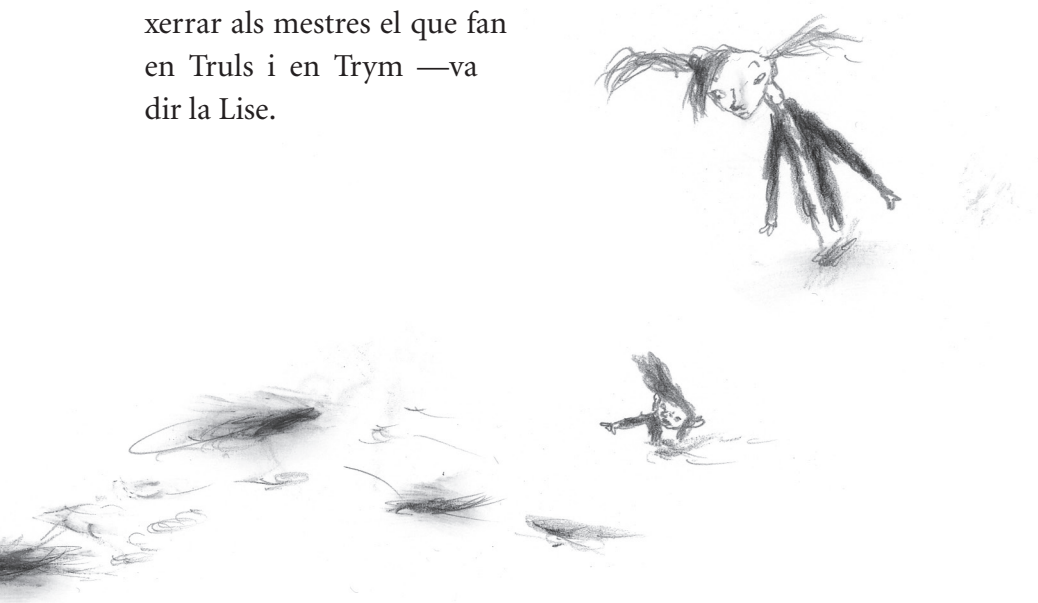

—Sí. La senyora Strobe té tota la raó —va dir en Bolet—. La majoria de la gent vol viure tranquil·la i anar fent, sense ficar-se en embolics.

Just en aquell moment va sonar la campana. Tocava entrar a classe. O potser tocava sortir? En fi. A la Lise li va passar pel cap que aquell era un dia ben estrany.

I encara li va semblar més estrany quan, enmig de l'última hora de classe, tot d'una es va adonar de què era allò que l'havia incomodat tant mentre eren al gimnàs. Li va venir al cap de cop, com una d'aquelles boles de neu que solien tirar-li en Truls i en Trym. Era l'estendard! L'estendard amb el nom de la banda brodat en groc! L'havia vist centenars de cops: «BANDA DE L'ESCOLA DØLGEN», deia. Aquell matí, però, a l'estendard hi deia «BANDA DE L'ESOLA DØLGEN», sense la c d'«escola». I tant, que sí! La Lise es va quedar de pedra. Com podia ser?

La campana va tornar a sonar i la Lise va arrossegar de seguida en Bolet al gimnàs buit una altra vegada per donar un cop d'ull a l'estendard.

—«BANDA DE L'ESCOLA DØLGEN» —va llegir en Bolet, a poc a poc.

—Doncs fa un moment la c no hi era! —va insistir la Lise, desesperada—. Et juro que no m'ho invento!

—Hm —va fer en Bolet—.

Potser hauríem de demanar al doctor Proctor que inventi un inhibidor de la imaginació o alguna cosa per l'estil per a tu, també, no trobes?

—Et dic que no m'he imaginat res, Bolet! —li va dir la Lise, a punt de perdre la paciència.

—Tranquil·la, dona —li va dir en Bolet, donant-li un copet amistós a l'esquena—. Saps quina és la diferència entre tu i jo?

—Doncs, no. O, espera't, sí. Tot?

—La diferència entre nosaltres dos, Lise, és que jo em crec sempre el que m'expliques.

—I saps per què? Doncs perquè la diferència entre tu i jo és que jo sempre dic la veritat.

—Au, va, deixem-ho córrer, eh? Hauríem de parlar amb els nostres amics del que ha passat aquest matí.

—Amics? Però si no en tenim, d'amics! Jo et tinc a tu, i tu em tens a mi, i a part d'això, només en tenim un altre, d'amic.

—Coi! I et sembla poc? —va fer en Bolet. Després es va posar a xiular les primeres notes de la marxa militar tradicional que estaven assajant amb la banda aquells dies. En sentir-lo, la Lise es va posar a xiular la part del clarinet.

I al ritme d'aquella melodia tan tradicional, tots dos van començar a marxar fins a l'avinguda dels Canons. Un cop allà van passar de llarg la casa vermella on vivia la Lise i la groga de l'altre costat del carrer on vivia en Bolet, i se'n van anar de dret a la casa del seu únic amic, una caseta blava estrafolària i bastant atrotinada mig tapada per la neu. Un cop al jardí, van passar per davant de la perera pelada i van picar ben fort a la porta, perquè el timbre no funcionava i el seu amic encara no l'havia arreglat.

—Víctor! Som nosaltres! Obre'ns, sisplau! —va cridar en Bolet.

CAPÍTOL 2

EQUIBOTES I CAMALEONS LUNARS

Però ningú no va anar a obrir.

—On es deu haver ficat? —va rondinar en Bolet, mirant per l'obertura de la porta per on el carter tirava la correspondència.

—És allà.

—On?

—Allà dalt.

En Bolet es va girar i va seguir el dit de la Lise amb la mirada, i de seguida va veure un home alt i esprimatxat amb una bata de científic i unes orelleres roses que feia equilibris al ràfec de la teulada. Avançava a passes petites, amb molt de compte, i amb els braços estesos davant seu.

—Víctor! —va cridar en Bolet amb totes les seves forces.

—No t'hi escarrassis, que no et sent —li va dir la Lise—. Porta les Doble tàpia.

Les Doble tàpia —o, per ser més exactes, les orelleres Doble tàpia del doctor Proctor— eren un invent que en Víctor Proctor s'havia empescat per tal de protegir-se del soroll eixordador que provocava un altre dels seus invents: les pólvores per a petarronautes del doc-

tor Proctor. Quan se les posava, es tornava sord com dues tàpies.

Aleshores la Lise va fer una bola de neu i la va llançar ben amunt. Va anar a parar al ràfec amb un cop sord, just davant del doctor, i ell va fer un bot i va començar a bellugar-se de valent, com si ballés una dansa estranya; els braços li anaven com pales de ventilador, i les orelleres roses li van fugir de les orelles i una li va tapar un ull.

—Es pot saber què fas? —li va preguntar en Bolet.

—Doncs faig anar els braços, ves! —va dir el doctor, cridant i fent anar els braços encara més fort—. I balancejo la part de dalt del cos, també! —va dir després, entre panteixos, fent anar el tronc d'un costat a l'altre—. Ui! I ara perdo l'equilibri!

Després de dir allò, el doctor Proctor va desaparèixer.

La Lise i en Bolet es van mirar esparverats i se'n van anar corrents darrere la casa.

—Víctor? —va cridar la Lise.

—Víctor? —va cridar en Bolet.

—Sóc aquí! —va cridar una veu rogallosa i buida des del fons d'un sot d'on sortien dues mans—. Va! Ara que ja m'heu trobat i tota la pesca potser em podreu ajudar a sortir d'aquí, eh?

La Lise i en Bolet el van agafar cadascun per una mà, van estirar cap amunt i el van treure de la neu. Ja era el segon cop que algú treia una persona adulta de la neu aquell dia. És clar que la majoria de gent que coneixia el doctor Proctor no hauria pas dit que fos la típica persona adulta. Els seus invents feien trencar de riure i no eren gaire pràctics al món dels adults. Però no li importava gens: tenia un jardinet amb una perera, un parell de bons amics i estava promès amb Julieta Margarina, la dona més simpàtica i més guapa d'Oslo —o, si més no, quan se la mirava a través d'aquelles ulleres d'anar amb moto que no es treia ni per dormir, ell l'hi trobava, de guapa.

—Com és que portes les Doble tàpia? —li va preguntar la Lise, mentre l'ajudava a posar-se dret.

—Doncs perquè tenia fred i no trobava la gorra —va contestar el doctor—. Au, expliqueu-me què us amoïna.

Llavors la Lise li va explicar el que li havia passat al professor de plàstica.

—En Desori? —va fer el doctor, espolsant-se la neu de la mata de cabells embullada—. Mare meva! Quin un!

—Que el coneixes? —li va preguntar en Bolet—. En Truls i en Trym li han cosit els pantalons a la cadira amb un punt de creu espantós. Les manualitats són una murga, tu. El que no entenc és com els bessons han aconseguit cosir-lo a la cadira sense que se n'adonés.

—Pobre Gregori —va fer el doctor, deixant anar un sospir—. Em jugo el que vulguis que s'ha adormit.

—Sí, home! Els professors no s'adormen mai, a classe! —va dir la Lise.

—I tant que sí! Sobretot un com en Desori. Es passaria la vida hibernant, aquell! —li va dir el doctor.

—Què és això que portes als peus? —va preguntar en Bolet al doctor.

—Ah! Són les equibotes del doctor Proctor, el meu nou invent!

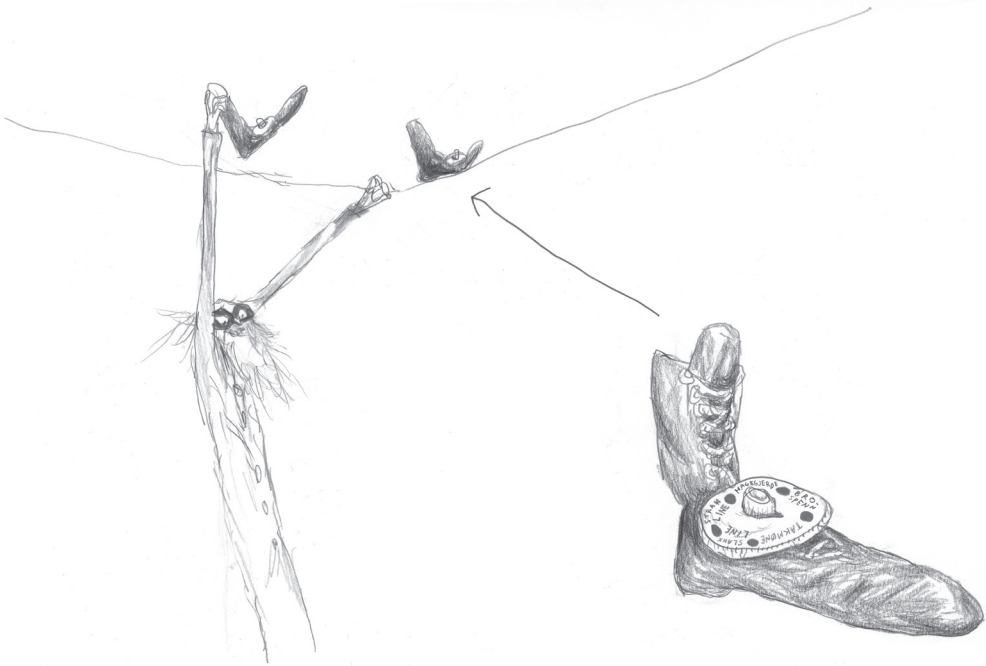

—va contestar ell, mirant-se les botes vermelles i taronges amb cordons blaus que duia als peus—. Mireu! —va dir, ensenyant-los la sola—. Són unes botes de boxa velles, però els hi he posat uns imants per poder mantenir l'equilibri a qualsevol lloc. Només cal fer girar aquests reguladors d'aquí.

Els reguladors eren els típics que duen les cuines per encendre els fogons; n'hi havia un d'enganxat a l'empenya de cada bota i la Lise en va llegir en veu alta les posicions possibles:

CORDA TENSA
CORDA FLUIXA
TANCA
PONT
TEULADA

—Caram! Les puc provar? —va preguntar de seguida en Bolet.

—Encara no. Les haig de perfeccionar; així seran... perfectes.

—I llavors com és que te les has posat per pujar a la teulada? —li va preguntar en Bolet, fent una mica de morros. A en Bolet, quan més li agradava provar els invents del doctor era just en aquella fase: quan encara no eren del tot perfectes.

—Volia mirar d'arreglar l'antena —els va explicar el doctor, assenyalant cap a la teulada perquè es fixessin en l'enorme antena, una mena de graella formada per barres rectes i negres que es retallaven en el pàl·lid cel hivernal—. És que últimament no aconsegueixo veure cap canal.

—Alça, Víctor! Que no saps que ara tots els senyals són digitals? —li va preguntar la Lise, sorpresa—. Les antenes velles ja no serveixen.

El doctor va alçar una cella. Es va mirar l'antena i, després, el rellotge.

—Va, que es fa tard.

—Com dius? —li va preguntar la Lise.

—Vull saber què més us ha passat, avui.

—Ui! Jo he vist alguna cosa a la neu. Però al cap d'un moment, la neu s'ha començat a aigualir i ha desaparegut —li va dir en Bolet.

—Sí. Això és el que passa quan la neu s'aigualeix, que acaba desapareixent —li va etzibar el doctor, badallant—. Què més?

—L'estendard de la banda ha perdut la c d'«escola» —li va dir aleshores la Lise.

—Ui! Sembla que el món s'acaba, doncs —va dir el doctor, en un to sec. Després va anar avançant amb penes i treballs entre la neu fins a la porta de casa.

—Què podem fer? Se t'acut alguna cosa? —li va dir la Lise.

—És clar que sí! —va contestar el doctor.

—Ah, sí? I què és?

—Doncs el mateix que fem sempre! Menjarem flam! Amb nata muntada!

—Apa! Ja està! —va fer el doctor. Eren a la cuina i s'acabaven de cruspir un metre i mig de flam entre tots tres. Allà a la vora, damunt del taulell, hi havia un helicòpter de joguina que el doctor havia fet servir per muntar la nata, una torradora que li anava la mar de bé per eixugar els mitjons i les manyoples, i la típica casserola per fer sopa de peix amb un bon forat a la base; el doctor l'hi havia fet perquè no suportava la sopa de peix.

—Així, doncs, dius que has vist alguna cosa? —va preguntar el doctor a en Bolet.

—I tant —va dir ell, fent un bon rot—. Ui, perdó.

—Tranquil, home. Va, digues. Què has vist?

—No n'estic segur, saps? Ha estat quan en Desori ha xocat amb el munt de neu; després, un nuvolet blanc ho ha tapat tot, i quan el nuvolet s'ha esvaït, ja no hi era.

—Era un animal o una persona?

—Tampoc no n'estic segur, però les petjades no s'assemblaven a les de cap animal. I no semblaven petjades humanes, tampoc. No eren ni de peu descalç, ni de sabata, ni de bota, però era com si la criatura que les ha fet portés...

En Bolet va tancar els ulls, com si rumiés de valent.

—I dius que, quan heu anat al gimnàs el primer cop, a l'estendard hi faltava la c d'«escola», Lise? I que, quan hi heu tornat, havia tornat a aparèixer, oi?

La Lise va fer que sí amb el cap i el doctor es va gratar la barbeta.

—Mitjons! —va cridar tot d'una en Bolet.

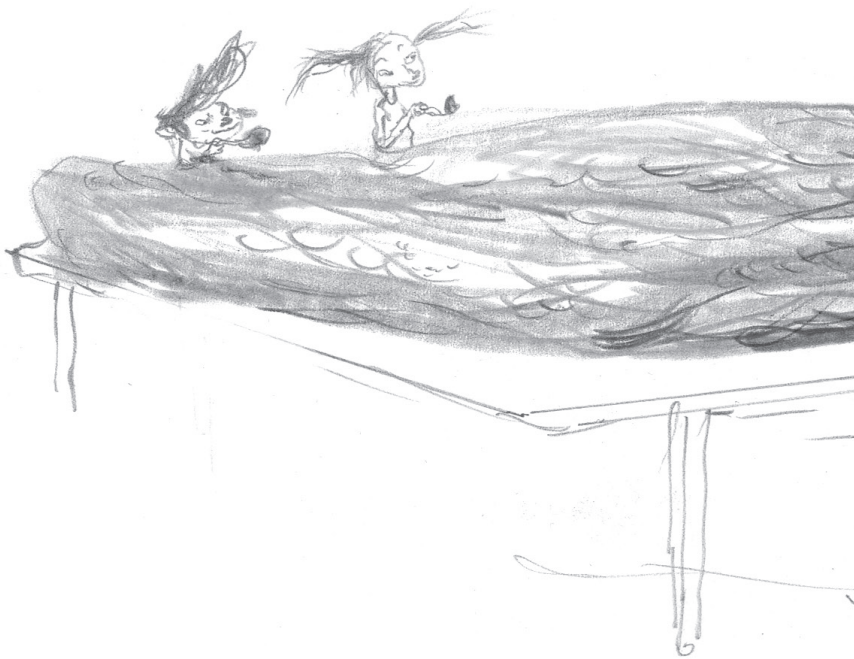

Els altres dos se'l van mirar amb uns ulls com unes taronges.

—La criatura que ha deixat aquelles petjades a la neu i al terra del gimnàs portava mitjons! —els va explicar en Bolet—. Semblaven la mena de petjades que un deixa quan arriba a casa després que l'hagi arreplegat un xàfec pel carrer, es treu les sabates al rebedor i se'n va fins al dormitori amb els mitjons xops.

—Hm. Lladres de mitjons —va dir aleshores el doctor, molt fluixet, com si parlés per a ell mateix—. Lapsus, cama...

El doctor es va aturar en sec, com si tot d'una s'hagués adonat que no estava sol.

—Lladres de mitjons? —li van preguntar la Lise i en Bolet a l'uníson.

—Això he dit? —va fer el doctor—. Dec haver tingut un... un lapsus! Ui! Em sembla que torna a nevar! —va dir després, mirant per la finestra com si res.

La Lise i en Bolet van mirar cap a fora i van veure que el doctor tenia raó: començaven a caure quatre floquets de neu escarransits.

Després la Lise es va mirar el doctor.

—Què és, un lladre de mi...?

—Ara que hi penso! He començat a treballar en un nou invent! —va dir el doctor, sense deixar-la acabar—. És un arbre híbrid, i resulta de l'encreuament entre un arbre de Nadal i un avet normal i corrent. Quan l'hagi acabat de perfeccionar, el nou arbre creixerà amb totes les decoracions de Nadal. Així doncs, només caldrà tallar-lo i plantificar-lo a la sala d'estar.

En sentir-lo, en Bolet va remenar el cap.

—No em sembla gaire bona idea. Trobo que la gràcia de l'arbre de Nadal és decorar-te'l tu mateix.

—Òndia! De debò?

—I tant —va dir en Bolet, escurant el plat del flam—. Escolta'm, no podries inventar alguna cosa perquè la banda no desafini tant?

—Ui! Això és impossible! Però què me'n dius, d'una sopa de galets amb gust de flam?

—Òndia! Aquest sí, que seria un bon invent! —va cridar en Bolet, mirant-se l'últim bocí de flam que quedava a la safata—. Em sembla que, si ningú més no el vol...

—Escolta, Víctor, allò dels lladres de mitjons...

—Lladres de mitjons? Però d'on ho has tret, això? No n'he sentit a parlar en ma vida.

La Lise es va mirar en Bolet de reüll; tenia les galtes inflades com un parell de globus i a la safata ja no hi quedava ni una engruna de flam.

—Mare meva! És tardíssim! —va dir tot d'una el doctor, fent un badall dels grossos.

—Ei, Bolet. No l'has trobat una mica estrany, en Víctor, aquest vespre? —va dir la Lise, quan van sortir de casa del doctor.

—No, gens —li va contestar en Bolet. Després va fer un altre rot dels seus i va esbossar un somriure de felicitat.

—Santa paciència! —va fer la Lise, mirant al cel.

Un cop a casa, la Lise va sopar, va fer els deures i va practicar una mica amb el clarinet. Quan va acabar, va sentir la veu de sa mare alçar-se de la sala d'estar; li deia que era hora d'anar a dormir, i la Lise va trobar que tenia tota la raó. Es va rentar les dents i va baixar a la saleta per dir bona nit als pares. Se'ls va trobar tots dos enganxats al televisor, mirant-se un grup de gent que cantaven a plens pulmons. Els cantaires es gronxaven al ritme de la música i duien unes túniques blanques que es balancejaven amb ells, igual que les cortines quan obres la finestra i deixes entrar la brisa d'estiu. A la Lise li va passar pel cap que es moria de ganes que arribés la primavera.

—Què esteu veient? —els va preguntar.

—És un concurs —li va contestar son pare, el comandant—. Es diu «De CORcoll». El cor guanyador s'endurà cinc mil corones i cinquanta cèntims, un programa propi a la televisió i una estada en un càmping de Dinamarca amb totes les despeses pagades.

—I un val per tallar-se els cabells gratis durant sis mesos —va afegir la mare de la Lise—. I a més...

—Com es diu, aquest cor? —la va interrompre la Lise.

—És el cor d'en Hallvard Trosdetenor —va contestar el comandant, amb un grunyit.

—I qui és, en Hallvard Trosdetenor?

—No coneixes en Hallvard Trosdetenor?—va fer sa mare, molt sorpresa—. Francament, Lise. Hauries d'estar més al dia del que passa al teu voltant. En Hallvard Trosdetenor és quiropràctic; treballa a Suècia, a Jönköping, i a més, és el director de cor més famós d'Escandinàvia. És tan guapo! Trobo molt estrany que no s'hagi casat!

—Doncs a mi no m'estranya gens, la veritat —va remugar el comandant.

La Lise es va mirar un últim cop tots aquells homes i dones que no paraven de cantar i de somriure amb la boca oberta de bat a bat; després se'n va tornar cap dalt.

Es va ficar al llit i, quan va haver apagat el llum de llegir, va encendre una petita llanterna i va enfocar una de les finestres de la casa groga de l'altre costat del carrer. I aleshores, com cada vespre, el llum de l'habitació d'en Bolet es va encendre i va començar la representació d'ombres xineses. Aquell vespre, els dits remenuts van adoptar la forma d'un home que singlotava i que, després de rodolar pendent avall, anava a petar de morros a la neu. Una dona amb un nas llarguíssim l'ajudava a aixecar-se, i aleshores ell intentava fer-li un petó, però ella se'l treia de sobre. La Lise va esclafir a riure, i a poc a poc es va anar oblidant que ja s'havia oblidat del que havia oblidat. Quan la representació es va acabar, la Lise es va adormir; es va adormir molt tranquil·la, com sempre, però de pressa com mai. I per això no es va adonar que ja no nevava, i que un murmuri molt estrany havia començat a alçar-se de la tapadora d'una claveguera que hi havia al començament de l'avinguda dels Canons i s'elevava a poc a poc cap a la lluna, una lluna que pestanyejava mig adormida sobre Oslo taral·lejant una cançó.